

29.6.2015

Päätös sähköisten viranomaisaineistojen säilyttämistä suunnittelevan työryhmän perustamisesta (SAPA)

Valtiovarainministeriö on tänään asettanut työryhmän suunnittelemaan sähköisten viranomaisaineistojen arkistoinnin ja säilytyksen palvelukokonaisuutta (SAPA).

Toimikausi

15.8.2015–28.2.2016

Tausta

Valtiontalouden tarkastusvirasto laati vuonna 2014 tarkastuskertomuksen sähköisen arkistoinnin edistämisestä. Tarkastuksessa havaittiin, että hallinnossa syntyvän asiakirjallisen tietoaaineiston sähköinen arkistointi ei ole useista kehittämistoimista huolimatta päässyt kunnolla vauhtiin. Kun otetaan huomioon, että valtaosa valtionhallinnon asiakirjoista on ollut digitaalisessa muodossa neljännesvuosisadan, on tilanne huolestuttava.

Viranomaisaineistojen tiedon hallinnan ja arkistoinnin lainsäädäntöä ollaan uudistamassa. Arkistolain uudistamista pohtinut työryhmä luovutti esityksensä arkistolaitosta koskevan lainsäädännön uudistamiseksi opetus- ja kulttuuriministeriölle vuoden 2015 alussa. Työryhmä katsoi, että lainsäädäntöä olisi uudistettava arkistolain päivitystä laajemmin kokoamalla yhteen yleislakiin kaikki keskeiset tiedonhallintaa ja tietoaaineistojen käsittelyä julkishallinnossa koskevat säännökset ottaen huomioon informaation koko elinkaari. Asiaa koskeva arkistolain jatko työryhmän muistio julkistettiin 18.6.2015.

Arkistolakiuudistusta valmisteleva työryhmä perehtyi tietoteknisen toimintaympäristön kehittämistarpeisiin. Sen seurauksena koottiin vuonna 2014 ns. SAPA (Sähköisten viranomaisaineistojen arkistointi- ja säilytyspalvelut)-asiantuntijatiimi, joka ehdotti, että valtiovarainministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön toimesta käynnistetään viranomaisaineistojen arkistoinnin ja säilytyksen suunnittelutyö. Työn tuloksena tulisi rakentua uusi sähköisten

viranomaisaineistojen arkistoinnin ja säilytyksen palvelujen kokonaisuus, joka kytkeytyisi mm. asianhallintaratkaisuihin.

Tavoite/tehtävä

Tavoitteena on suunnitella kokonaistaloudellisesta näkökulmasta kustannustehokas ja helppokäyttöinen yhteinen ratkaisu viranomaisaineistojen sähköiseen säilyttämiseen ottaen huomioon sekä valtionhallinnon että kuntien tarpeet. Pitkän tähtäimen tavoitteena on mahdollistaa viranomaisaineistojen sähköisen säilyttämisen ja yhteisen asianhallinnan kehittäminen yhteisenä palvelukokonaisuutena. Suunniteltavan palvelukokonaisuuden toteutuksessa tulee ottaa huomioon yhteentoimivuuden edistäminen julkisessa hallinnossa ja tutkimuksessa sekä palvelujen koko elinkaaren digitalisoituminen, tietojen saatavuus, käyttäjien tarpeet sekä kustannustehokkuus.

Tehtävänä on suunnitella sähköisten viranomaisaineistojen arkistoinnin ja säilytyksen palvelukokonaisuus määräaikaaisesti ja pysyvästi säilytettäviä aineistoja varten. Suunnittelussa hyödynnetään arkistolaitoksen VAPA- ja opetus- ja kulttuuriministeriön PAS-palvelujen kehittämisessä saatuja kokemuksia sekä olemassa olevia kotimaisia ja kansainvälisiä malleja.

Työryhmän selvitysten ja suunnittelutyön kohteena ovat:

- palvelukokonaisuus, sen sisältö, osat ja niiden väliset yhteydet
- hallinta- ja toimintamalli ja sen edellyttämät vastuut ja roolit
- omistajuuskysymykset tiedon elinkaaren eri vaiheissa
- mahdolliset lainsäädännön kehittämistarpeet
- kustannus-hyötyanalyysi
- ehdotus toimeenpanosuunnitelmaksi palvelukokonaisuuden toteuttamiseksi

Työryhmän tehtävien sisältö ja selvittävät asiat määritellään tarkemmin liitteenä olevassa taustamuistiossa.

Organisointi

Työryhmä:

Puheenjohtaja: Neuvotteleva virkamies Jari Kallela, VM
Varapuheenjohtaja: OKM

Jäsenet:

VNK/VNHY

Arkistolaitoksen asiantuntija

Kuntasektorin asiantuntijat (2)

VM:n ja OKM:n asiantuntijat (yksi kummastakin)

Neuvotteleva virkamies Mikael Vakkari, valtiovarainministeriö

Sihteeri: VM

Työryhmä voi kutsua asiantuntijoita ja täydentää kokoonpanoan asiantuntijajäsenillä.

Raportointi, seuranta ja arviointi

Hankkeen vetäjä raportoi ministeriöiden johdolle ja julkishallinnon tietohallinnon neuvottelukunnalle (JUHTA) hankkeen käynnistämisestä ja tuloksista. Hanketta esitellään myös valtion tietohallinnon kehittämis- ja koordinoitiryhmälle (Tietokeko). Toimeenpanosuunnitelman luonnoksesta pyydetään valtion virastojen ja laitosten sekä kuntien ja muiden sidosryhmien lausunnot, jotka otetaan huomioon toimeenpanosuunnitelman laadinnassa.

Tiedottaminen ja viestintä

Hankkeen käynnistämisestä ja tuloksista tiedotetaan ministeriöiden viestintäkäytäntöjen mukaisesti. Toimeenpanosuunnitelmasta pyydetään lausunnot valtion virastoilta, kunnilta ja muilta sidosryhmiltä.

Kustannukset ja rahoitus

Työryhmä työskentelee virkatyönä. Työryhmän jäsenille ei makseta palkkiota. Kukin organisaatio vastaa edustajiensa matkakustannuksista.

Hankkeen kustannukset muodostuvat työryhmän tarvitsemien lisäselvitysten laadinnasta ja asiantuntijapalvelun ostamisesta työryhmän tueksi ja toimeenpanosuunnitelman laadintaan. Valtiovarainministeriö päättää erillisselvitysten hankinnasta ja niiden kustannuksista erikseen. Opetus- ja kulttuuriministeriö vastaa asiantuntijapalvelun hankinnasta työryhmän tueksi ja toimeenpanosuunnitelman laadintaa varten. Kustannukset ovat yhteensä arviolta enintään 60 000 euroa (erillisselvitykset enintään 25 000 euroa ja asiantuntijapalvelut enintään 35 000 euroa).

Työryhmän työstä ja mahdollisista erillisselvityksistä aiheutuvat menot maksetaan valtion talousarvion momentille 28.70.01 (Valtion ICT:n ohjaus ja kehittäminen, siirtomääräraha 3 v) myönnetystä määrärahasta. Mahdolliset arvonnalisäveromenot kirjataan näiltä osin momentille 28.01.29 (Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot, arviomääräraha). Opetus- ja kulttuuriministeriön hankkimat asiantuntijapalvelut maksetaan momentille 29.40.20 myönnetystä määrärahasta (Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot, siirtomääräraha 3 v) ja tähän liittyvät arvonnalisäveromenot kirjataan momentille 29.01.29.

ICT-johtaja, ylijohtaja

Anna-Maija Karjalainen

Neuvotteleva virkamies

Anne Kauhanen-Simanainen

Liitteet

Sähköisten viranomaisaineistojen arkistoinnin ja säilytyksen palvelut.
Taustamuistio 3.6.2015. Opetus- ja kulttuuriministeriö ja
valtiovarainministeriö.

Jakelu

Työryhmän jäsenet
Työryhmässä edustetut organisaatiot

Tiedoksi

Muut ministeriöt, virastot ja laitokset
Kunnat ja kuntayhtymät